

Spoštovana članica, spoštovani član Ljubljanskega geografskega društva,

Poletje, vsaj tisto meteorološko, gre počasi h koncu in skrajni čas je že, da vam v poletnem obvestilu postrežemo z najavo pestre palete LGD-jevih dejavnosti, ki se bodo za vas odvijale to jesen. Raznolik program zagotavlja, da se bo za vsakega izmed vas našlo kaj zanimivega. Kot je že v navadi, se boste z nami lahko udeležili treh ekskurzij, ki nas bodo vodile na Kras, Cerkljansko z Divjimi Babami ter na dvodnevno ekskurzijo na Dunaj in v Bratislavo. Potopisna predavanja nas bodo odpeljala na Azore, Šrilanko in v Kolumbijo. Na geografskem večeru bomo izvedeli, ali še lahko – in kako – ublažimo podnebne spremembe. Na kratkih ekskurzijah bomo obiskali vodarno Kleče in Slovenski parlament. Pohodne ekskurzije si bodo sledile v smeri urinega kazalca in nam postregle s pešačenjem na odsekih med Železniki in Robidnicami, Grahovšami in Tržičem ter Žlebičem in Retjami. Vabimo pa vas tudi, da si ogledate našo prenovljeno društveno spletno stran na sicer starem naslovu: www.lgd-geografi.si.

PLAČILO ČLANARINE ZA LETO 2018

Februarja ste s spomladanskim obvestilom prejeli tudi položnico za plačilo članarine, ki je za prvega člana 29 €, za drugega člana 18 €, za diplomante kateregakoli študija geografije pa 14,5 €. Večina nas je znesek že poravnala, ostale pa vljudno prosimo, da to storite čim prej. Podatke za plačilo najdete na nalogu, ki je bil priložen spomladanskemu (prejšnjemu) obvestilu, ali na društveni spletni strani: www.lgd-geografi.si. Kot namen nakazila napišite »članarina« in leto, za katero jo plačujete.

Če bi nam želeli poslati elektronsko sporočilo, smo dosegljivi na društvenem e-naslovu lgd.posta@gmail.com.

Kontaktne osebe društva:

član/ica Izvršnega odbora LGD	elektronski naslov	telefon
Primož Pipan – predsednik	primoz.pipan@zrc-sazu.si	01 470 63 59
Tajan Trobec – tajnik	tajan.trobec@ff.uni-lj.si	01 241 12 42
Lucija Lapuh – blagajničarka	lucija.lapuh@fis.unm.si	
Tomaž Gorenc – referent za geografske večere	tomaz.gorenc@ff.uni-lj.si	
Peter Kumer – referent za ekskurzije po Sloveniji in sosednjih pokrajinah	peter.kumer@zrc-sazu.si	
Kristina Glojek – referentka za potopisna predavanja	kristina.glojek@ff.uni-lj.si	01 200 27 14
Jernej Tiran – referent za kratke ekskurzije	jernejtiran@zrc-sazu.si	01 200 27 20
Miha Klemenčič – kartograf in referent za založništvo	miha.klemencic2@gmail.com	
Rok Godec – predstavnik učiteljev geografije in referent za fotografsko delavnico	rok.godec@oskaselj.si	

Kot opazovalka sodeluje z nami tudi Maša Jančič, predstavnica Društva mladih geografov Slovenije (masa.jancic@gmail.com).

Naj vam na koncu zaželimo le še čim bolj pester, sončen in ne prevroč preostanek poletja in nasvidenje na jesenskih društvenih dogodkih!

tajnik:

Tajan Trobec

predsednik LGD:

Primož Pipan

Ljubljana, 20. avgust 2018

PROGRAM DEJAVNOSTI

EKSKURZIJE

22. september 2018, Staroverski Kras

Vodja: Boris Čok, lokalni turistični vodnik, ljubiteljski zbiralec ljudskega izročila

Cilj: Spoznavanje izročila staroversko-naravoverskih obredov okolice Lokve, Divače, Prelož in ostalih vasi, naravnih in kulturnih znamenitosti ter tradicije suhe zidne gradnje na Krasu.

Okvirna pot: Ljubljana – Divača – Divaška jama – Lokev – Vilenica (Bazovica).

Odhod: 7.00, parkirišče pred dvorano Tivoli, Ljubljana.

Okvirni program: Prihod v Divačo, krajši sprehod do Škrateljneve hiše (Muzej slovenskih filmskih igralcev) in ogled portala s starimi zaščitnimi znamenji in sakralnim obeležjem Sv. Frančiška Pavelskega iz leta 1769 pri cerkvi sv. Antona. Gre za povezavo z obredi v spodmolu Triglavca. Odhod proti Divaški jami, od koder sledi lažji pohod do staroverskega obrednega mesta Terglovca in nato še do Ruščeve dolinice. Vmes še ogled pastirskih hišk in razlaga o kulturni pokrajini na Krasu. Sledi ogled Divaške jame z jamskim vodnikom. Po prihodu iz jame krajši oddih in malica iz nahrbtnika na prostoru za druženje Jamarskega društva Gregor Žiberna – Divača. Krajši pohod do obrednega mesta spodmola Triglavca. Prikaz in razlaga obreda rodnosti. Kratek postanek na arheološkem najdišču Mala Triglavca. Vrnitev na parkirišče pri Divaški jami in odhod z avtobusom do križišča za jamo Vilenico. Vožnja v Bazovico (Italija), kjer je megalitski amfiteater s svetiščem/observatorijem Debeli Školj. Sledi možnost za sladek postanek v slaščičarni Vesna. Nadaljevanje do vaškega jedra Britof in ogled cerkve sv. Mihaela s poslikavami akademskega slikarja Toneta Kralja iz leta 1942. Kratka razlaga zgodovine nastanka vasi Lokev in Prelož.

Doplačila (okvirna cena): ogled Divaške jame (8 EUR).

Potrebna oprema: pohodna obutev in oblačila (tudi toplejša za obisk jame, povprečna temperatura je 11°C), manjši nahrbtnik za napitke in prigrizke.

Zahtevnost hoje: ●○○○○

6. oktober 2018, Cerkljanska z Divjimi Babami

Vodja: mag. Renata Mavri, univ. dipl. geog. in soc. kult., Društvo za trajnostno rast, društvo za turizem, izobraževanje in osebnostni razvoj.

Cilj: Odkrivanje naravne, kulturne, arheološke in zgodovinske dediščine arheološkega parka Divje Babe in Cerkljanske.

Okvirna pot: Ljubljana – Logatec – Idrija – Reka – Šebrelje – Dolenji Novaki – Idrija – Ljubljana.

Odhod: 7.00, parkirišče pred dvorano Tivoli, Ljubljana.

Okvirni program: Odhod v jutranjih urah v smeri proti Cerkljanski do naselja Reka pri Želinu. Peš se povzpemo do arheološkega paleolitskega najdišča Divje babe pod Šebreljsko planoto (pol ure hoje po strmeh), kjer je bila v jami najdena neandertalčeva piščal, najstarejše glasbilo na svetu, staro približno 60.000 let (s konca srednjega paleolitika). Piščal iz Divjih bab je bila izdelana iz stegenenice mladega jamskega medveda in je edina odkrita piščal na svetu, ki jo je izdelal neandertalec. Od drugih podobnih piščali, ki so delo anatomsko modernega človeka, je starejša za vsaj 10.000 let. Je temeljni dokaz, da je bil neandertalec, tako kot mi, popolnoma razvito duhovno bitje, zmožno prefinjenega umetniškega ustvarjanja. Izvirnik hranijo v Narodnem muzeju Slovenije. Sledi ogled jame z lokalnim vodnikom. Povzpemo se še naprej do Šebreljske planote (skupaj 1 ura hoje). Ogledamo si cerkvico sv. Ivana, jarke in uživamo v čudovitih pogledih na Cerkljansko-Idrijsko hribovje in Julijske Alpe. Pot nadaljujemo na Šebreljsko planoto, kjer si ogledamo razstavo o neandertalčevi piščali v arheološkem parku Divje Babe v Zadružnem domu. Od tod nadaljujemo do domačije Polak (skupaj 15 minut hoje), kjer imamo odmor s kosilom ter predstavitev in degustacijo lokalnih jedi (možnost nakupa suhih mesnin). Sledi odhod z avtobusom proti Dolenjim Novakom pri Cerknem na ogled Partizanske bolnice Franja v soteski Pasice (pol ure hoje). Bolnica Franja je kulturni spomenik državnega pomena, se ponaša z znakom evropske dediščine (2015) in je vpisana na Unescov poskusni seznam svetovne dediščine. Sledi popoldanski povratek proti Idriji, ogled mesta in pokušina tortice z idrijsko čipko. Povratek proti Ljubljani, kamor prispemo v večernih urah.

Doplačila: Ogled Divjih Bab in cerkvice sv. Ivana na Šebreljski planoti (3,5 EUR), kosilo na domačiji (10 EUR; tradicionalna enolončnica – smukavc, kislo zelje, kisla repa, domače mesnine iz Šebreljske planote, domači kruh, 2 dl soka ali vina, orehova potička), ogled Partizanske bolnice Franja (5,5 EUR), tortica z "idrijsko čipko" (3,7 EUR; čokoladni biskvit, borovničev nadev, sladkorna čipka).

Oblačila in obutev: Vremenu prilagojena športna oblačila in obutev, primerna za hojo. S seboj imejte dovolj tekočine in malico po potrebi.

Zahtevnost hoje: ●●○○○

12. in 13. oktober 2018, DUNAJ IN BRATISLAVA – Na lepi modri Donavi (dvodnevna ekskurzija)

V sodelovanju z agencijo Oskar®

Cilj: Spoznavanje Dunaja in Bratislave z vidika rešitev na področju rabe tal ob Donavi (urbana geografija, prostorsko planiranje, raba tal, varstvo okolja)

Okvirna pot: Ljubljana – Dunaj – Bratislava – Ljubljana.

Odhod: 6:00 (12. oktober), parkirišče Dolgi Most (postajališče za turistične avtobuse).

Okvirni program: Donava je druga najdaljša evropska reka, ki s svojimi pritoki povezuje kar 19 evropskih držav ter številna mesta. Rdeča nit ekskurzije je vprašanje: kako avstrijska in slovaška prestolnica izkoriščata lego ob Donavi z vidika urbanizacije in rabe tal. Zanimalo nas bo tudi, kako prestolnici kljubujeta izzivom, povezanim s prostorskim razvojem.

Na Dunaj bomo predvidoma prispeli okrog 10. ure. Sledi sprejem in ogled markantne stavbe Združenih narodov na Dunaju ter predstavitev njihove misije na Oddelku za okolje (UN Environment). Vzpon na bližnji Dunajski stolp (Donauturm) nam s 150-ih metrov omogoči pogled na območje, omejeno z regulirano strugo reke Donave, Donavskim otokom (Donauinsel) in rokavom stare Donave (Alte Donau). Območje je z vidika varovanja okolja še kako občutljivo, zato nas zanima, kakšna je raba tal na tem območju. Še posebej zanimiv je Donauinsel, kar 21 km dolg in največ 200 metrov širok otok, katerega osnovni namen je zaščita mesta pred poplavami, hkrati pa ponuja številne možnosti za kakovostno preživljanje časa. Na otoku so urejene številne športno-rekreativne površine, parki in večnamenski prostori za številne prireditve. Kljub množični obiskanosti je reka čista in primerna za kopanje ter ribolov, saj izvajajo stalno kontrolo kakovosti vode. Skozi samo mestno jedro Dunaja poteka še en krak reke, to je Donavski kanal (Donaukanal) kor rezultat rečne regulacije v 19. stoletju. Z avtobusom se popeljemo ob njem in tako zaobjamemo celotno dunajsko vodno mrežo. Poznopopoldanska vožnja v Bratislavo, večerja in nočitev v hotelu.

Drugi dan po zajtrku začnemo s sprehodom čez stari del mesta, ki ga zaključimo s krajšim vzponom na razgledno ploščad pod gradom, od koder se razgledamo na Donavo. Opazili bomo, da reka pomeni očitno ločnico med starim, srednjeveškim delom mesta in novejšim, blokovskim delom iz druge polovice 20. stoletja. Po reki poteka veliko rečnega prometa, ob bregovih pa bo v prihodnosti precej izzivov za prostorsko planiranje, saj so v občinskih načrtih predvideni številni projekti. Velik izziv za Bratislavo v zadnjih letih je razširiti mestno središče na oba bregova ter izkoristiti nerabljena zemljišča ob Donavi za rekreacijo in oddih ter razvoj vodnih športov in turizma (podobno kot imata vlogo na Dunaju Donauinsel in Alte Donau). Kakšne pa so za to realne možnosti iz ekonomskega, tehničnega, družbenega in sonaravnega vidika?

Oblačila in obutev: S seboj imejte vse potrebno za jesenski dvodnevni izlet in eno nočitev, obutev pa naj bo primerna za zmerno hojo v mestnem okolju.

Zahtevnost hoje: ○○○○○

Jezik vodenja: Slovenski. Na Uradu Združenih narodov bo ogled in predavanje v angleškem jeziku. Poskrbljeno bo za povzetek v slovenščini.

Cena (pri najmanj 40 potnikih): 165 evrov.

Cena (pri najmanj 35 potnikih): 175 evrov.

Cena (pri najmanj 30 potnikih): 185 evrov.

Rok prijave: 14. september 2018.

V ceno je vključeno: avtobusni prevoz z vsemi pristojbinami po programu, 1x nočitev z zajtrkom v hotelu 3* v Bratislavi s turistično pristojbino, 1x večerja, stroški voznika, vodenje v slovenščini in angleščini (in naknadna priprava gradiva, ki bo objavljen v okviru zbirke Vodniki LGD), voden ogled zgradbe ZN na Dunaju, 1-urno predavanje v ZN (UNEP Lecture), priprava in organizacija ekskurzije, DDV, prijavnina.

Doplačila po želji ob prijavi:

- enoposteljna soba (30 EUR),
- zdravstveno zavarovanje z asistenco v tujini (6,5 EUR),
- zavarovanje v primeru odpovedi Triglav (5 % vrednosti potovanja).

Doplačila po želji na kraju samem:

- vstopnina na Donauturm (15 EUR).

Plačilni pogoji:

1) Ob prijavi se plača 100 evrov akontacije. Prijavnina je nepovratna, razen v primeru, da ekskurzija zaradi premajhnega števila prijav ne bi bila izvedena;

2) 10 dni pred odhodom (2. 10. 2018) prijavljen potnik prejme račun za razliko skupaj z obvestilom pred odhodom.

Prijave:

Prijave sprejema agencija OSKAR oz. Peter Petric. E-naslov: peter@agencija-oskar.si, telefonska številka: 386 4 20 14 335.

Ob prijavi navedite vaše ime, priimek, naslov, telefonsko številko, e-naslov, datum rojstva in številko osebne izkaznice oz. potnega lista. Prijava se šteje kot sprejeta, ko je na TRR Agencije OSKAR nakazana akontacija (podatki za nakazilo: Agencija Oskar d.o.o., Hafnarjeva pot 2a, 4000 Kranj, SBERBANK d.d., IBAN: SI56 3000 0000 0450 019, BIC: SABRSI2X, namen: GDSV, referenca/sklic: SIO0 230-0538-18-382).

Pogoj za prijavo je članstvo v Ljubljanskem geografskem društvu. Več o ugodnostih članstva si lahko preberete na: <http://www.lgd-geografi.si> → POSTANI NAŠ ČLAN. V društvo ste sprejeti kot član, ko sta izpolnjena oba pogoja: izpolnjena prijavnica na spletni strani in poravnana članarina za tekoče leto na društveni TRR (ker je pol leta mimo, je tudi članarina znižana za polovico in tako znaša 14,5 EUR).

Stroški odpovedi: v skladu s splošnimi pogoji Agencije OSKAR.

*Prijave na ekskurzije (RAZEN ekskurzije na Dunaj in v Bratislavo, ki je pod okriljem agencije Oskar) sprejemamo na elektronskem naslovu peter.kumer@zrc-sazu.si. Ob prijavi **OBVEZNO** navedite svoje **ime s priimkom** (in imena in priimke drugih morebitnih udeležencev, ki jih prijavljate), če ste **član društva** ter **telefonsko številko svojega mobilnega telefona**, na katerega boste dosegljivi. Finančni prispevek za ekskurzijo znaša za člane **LGD 25 €** oziroma **35 € za nečlane**. Znesek obvezno **nakažite na transakcijski račun št.: SI56 0201 0009 2471 715** (BIC: LJBAS12X) - Ljubljansko geografsko društvo, Gosposka 13, 1000 Ljubljana. Koda namena: OTHR. Namen plačila: PRIIMEK IME-NAZIV EKSKURZIJE. **Plačilo na dan ekskurzije ni več mogoče!** Cena ne zajema stroškov prehrane.*

POZOR! DRUŠTVO NI TURISTIČNA AGENCIJA. Referenti društva smo prostovoljci, ki znaten del prostega časa namenimo pripravi društvenih aktivnosti, npr. ekskurzij. V nasprotju z izleti in potovanji, ki jih organizirajo turistične agencije, so društvene ekskurzije edinstvene, saj so praviloma izvedene le enkrat (v izbran del Slovenije ali sosednjih pokrajin) in se ne ponavljajo. Vodje ekskurzij so strokovnjaki z bolj ali manj razvitimi vodniškimi veščinami.

PRISPEVEK PORAVNAJTE VSAJ TRI DNI PRED EKSKURZIJO. Vse več je primerov, ko se udeleženci prijavijo na ekskurzijo, potem pa se je ne udeležijo in se od nje ne odjavijo. S tem odžirajo mesto drugim in povzročijo čakanje na izhodišču (in zamudo pri izvedbi programa). Zato je Izvršni odbor društva sprejel naslednje sklepe glede prijav na ekskurzije: 1. Plačilo za udeležbo se mora izvesti vsaj 3 dni pred ekskurzijo. 2. Odjave sprejemamo do 2 dni pred ekskurzijo (torej do četrтка, če je ekskurzija v soboto). 3. Če je odjava oddana pravočasno, lahko koristite celotno vplačilo kot dobropis za prihodnjo ekskurzijo. Če odjava ni oddana pravočasno, lahko dobropis koristite le v višini 50 % od vplačanega zneska. 4. Odhod iz predvidene lokacije bo zaradi časovnih omejitev programa in zakonsko omejenega delovnega časa voznika avtobusa ob uri, zapisani v programu. Na zamudnike ne bomo čakali. **MOŽNA JE SPREMEMBA PROGRAMA.** Pridržujemo si pravico do delne spremembe programa oz. zaporedja ogledov, seveda v smislu boljše in kakovostnejše izvedbe ali zaradi nepredvidenih okoliščin na samem potovanju.

POHODNE EKSKURZIJE

16. september 2018, O d Železnikov do Robidnice

Vodja: dr. Matej Gabrovec.

Okvirna pot: Železniki – Leskovška planina (Blegoš) – Robidnica.

Odhod: 7.15, avtobusna postaja v Ljubljani, peron 31

Okvirni program: Tokrat bomo prečkali osrednji greben Škofjeloškega hribovja. Iz zaselka Jesenovec v Selški dolini se bomo najprej vzpeli do cerkve na Suši. Iz doline Davče se bomo nato povzpeli do planinske kočice na Blegošu, po želji pa tudi na vrh Blegoša. Zaključili bomo v Robidnici, ki leži na razvodnici med Idrijco in Soro. Prehodili bomo približno 12 km, kar pomeni 5 ur hoje (z vzponom na Blegoš slabih 6). Predviden prihod okoli 18.30 ure.

21. oktober 2018, O d Grahovš do Tržiča

Vodja: dr. Matej Gabrovec.

Okvirna pot: Dom pod Storžičem – Bela peč – Tržič.

Odhod: 7.15, avtobusna postaja v Ljubljani, peron 31.

Okvirni program: Hodili bomo po Zahodnih Karavankah. Od doma pod Storžičem se bomo najprej povzpeli na razgledno Belo peč, nato pa se preko planine Konjščice spustili v Lom pod Storžičem in Tržič. Prehodili bomo približno 13 km, kar pomeni dobrih 5 ur hoje. Predviden prihod okoli 18.30 ure.

18. november 2018, O d Žlebiča do Retij

Vodja: dr. Matej Gabrovec.

Okvirna pot: Žlebič – Travnica gora – Retje.

Odhod: 8.15, avtobusna postaja v Ljubljani, peron 18

Okvirni program: Z Ribniškega polja se bomo povzpeli na Veliko goro in se spustili v Loški potok. Iz Žlebiča bomo šli najprej do romarske cerkve v Novi Štifti, od koder bomo preko Travnice gore hodili do planinske kočice na Kamnem

griču. Spustili se bomo v Mali Log in zaključili v Retjah. Prehodili bomo približno 15 km, kar pomeni 5 ur hoje. Predviden prihod okoli 18.30 ure.

Prijave na pohodne ekskurzije sprejemamo na **elektronskem naslovu** peter.kumer@zrc-sazu.si. Ob prijavi **OBVEZNO** navedite svoje **ime s priimkom** (in imena in priimke drugih morebitnih udeležencev, ki jih prijavljate), če ste **član društva ter telefonsko številko vašega mobilnega telefona**, na katerega boste dosegljivi. Finančni prispevek za **pohodno ekskurzijo znaša 20 evrov** in vključuje prevoz ter organizacijske stroške. Stalni udeleženci imajo vsak peti pohod brezplačen, vendar pa je v tem primeru obvezna najava, da se bo koristil »bonus«. Pohodne ekskurzije so namenjene le članom Ljubljanskega geografskega društva. Znesek obvezno **nakažite na transakcijski račun št.: SI56 0201 0009 2471 715 (BIC: LJBASIZX)** - Ljubljansko geografsko društvo, Gosposka 13, 1000 Ljubljana. Koda namena: OTHR. Namen plačila: PRIIMEK IME-NAZIV EKSURZIJE. **Prispevek se obvezno poravnava vsaj tri dni pred ekskurzijo**. Plačilo na dan ekskurzije ni več mogoče. Obvezna je ustrezná pohodna obutev, udeležba je na lastno odgovornost. Udeleženci naj imajo s seboj dovolj tekočine in malico. Pridržujemo si pravico do spremembe programa.

KRATKE EKSURZIJE

3. oktober 2018, V o d a r n a K l e č e

Ljubljana je zaradi sestave tal in bogatih zalog podtalnice ena redkih evropskih prestolnic, kjer približno sto tisoč gospodinjstev prejema vodo brez kemičnih postopkov čiščenja. Najstarejša in največja vodarna na območju prestolnice leži v Klečah: obratuje od leta 1890 in je srce vodovodnega omrežja, saj zagotavlja približno dve tretjini vse vode v centralnem vodovodnem sistemu. Ogled vodarne bomo začeli z video predstavitvijo, sledila ji bosta ogled nadzornega centra in sprehod po vodarni. Ekskurzijo bomo sklenili z vstopom v enega izmed šestnajstih vodnjakov.

Vodstvo: dr. Brigita Jamnik.

Zbirno mesto: 16.30, Saveljska cesta 1, Ljubljana.

Trajanje: Ura in pol.

Cena: Ogled je brezplačen. Največje število udeležencev je 20.

Dostop: Parkiranje je v manjšem obsegu možno pred ograjo vodarne. V duhu trajnostne mobilnosti obiskovalcem predlagamo prihod peš, s kolesom ali z avtobusom. Od bližnjih avtobusnih postajališč, kjer ustavljajo mestni avtobusi št. 3, 14 in 18, je do vodarne okrog 10 minut hoje.

P. S.: V izogib morebitnemu razočaranju sporočamo, da v vodarni ne bomo videli vode ;) Vzrok bomo izvedeli na predstavitvi.

8. december 2018: S l o v e n s k i p a r l a m e n t

Poslopje današnjega Državnega zbora v Ljubljani je nastalo med letoma 1954 in 1959 kot rezultat enega največjih in najpomembnejših državnih umetniških naročil v slovenskem prostoru po 2. svetovni vojni. Z arhitekturo, vgrajenim slovenskim kamnom in s številnimi likovnimi deli, ki krasijo zunanjščino in notranjščino, so naročniki želeli kar najbolje predstaviti novo državo ter k sodelovanju povabili osrednje slovenske umetnike. Uvodoma si bomo ogledali pročelje s kiparskim portalom Zdenka Kalina in Karla Putriha. Sprehodili se bomo po parlamentarnem poslopiju in galeriji slovenskega kamna, se seznanili z delom Državnega zbora in si ogledali veliko dvorano. Nato se bomo posvetili umetniškim delom: mogočni freski Slavka Pengova, ki prikazuje zgodovino Slovencev od naselitve do danes, mozaikoma Ivana Seljaka – Čopiča in Marija Preglja z motivi Dražgoške bitke in Ljubljane med 2. svetovno vojno in vrsti drugih umetnin. Osvetlili bomo njihove pomene in se seznanili z ozadjem njihovega nastanka.

Vodstvo: dr. Katarina Mohar (ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta) in Služba za odnose z javnostmi DZ.

Zbirno mesto: 11.00, Šubičeva ulica 4, Ljubljana (pred glavnim vhodom).

Trajanje: Dve uri.

Cena: 5 € za člane, 7 € za nečlane (plačate pred ekskurzijo).

POMEMBNO: Rok za prijavo je 3. december, ko moramo Državnemu zboru posredovati poimenski seznam udeležencev. Ob vstopu je potrebno opraviti varnostni pregled. Vsak udeleženec po opravljenem varnostnem pregledu prejme nalepko »Obiskovalec«, ki jo je dolžan v času obiska nositi na vidnem mestu. Prosto gibanje je prepovedano, fotografiranje je dovoljeno.

Prijave na kratke ekskurzije sprejemamo na elektronski naslov: jernejtiran@zrc-sazu.si. Pri prijavi nujno navedite svoje **ime, priimek in telefonsko številko, na kateri ste dosegljivi**. Morebitni finančni prispevek poravnate pri referentu pred začetkom ekskurzije.

POTOPISNA PREDAVANJA

18. september 2018, Renata Mavri: Odkrivanje lepot vulkanskega otoka Sao Miguel na Azorih

Azori (port. Açores) so otočje vulkanskega izvora pod vročim soncem in nebeško modrino sredi Atlantskega oceana, oddaljeni okrog 1500 km od portugalske in 1925 km od kanadske obale. Devet glavnih otokov in osem otočkov je razpotegnjenih čez okrog 600 km zračne linije v smeri severozahod–jugovzhod. Od kopnega so še bistveno bolj oddaljeni kot bolj znani Kanarski otoki ali Madeira. Prav ta izoliranost jim daje še poseben čar in odseva v izjemnih naravnih lepotah, bujni vegetaciji in tudi v kulturi, kjer prevladuje portugalski vpliv. Izmed devetih idiličnih otočkov arhipelaga sva z možem pozimi prepotovala največjega, otok Sao Miguel, ki je znan predvsem po naravnih lepotah. Ima prek 270 vulkanov, termalne in mineralne izvire ter je usmerjen v lokalno samooskrbo in trajnostni, zeleni turizem.

16. oktober 2018, Eva Šabec in Lara Pirjevec: CEYLON EKSPRES – potopisno predavanje o Šrilanki

Na potopisnem predavanju bosta Eva in Lara predstavili izkušnje in doživetja iz 15-dnevnega potovanja po Šrilanki, ki sta jo obiskali letos aprila. Ob fotografijah, ki so nastale v deželi palm, tropskega sadja, džungle in peščenih plaž bosta opisali svoja doživljanja budistične kulture, tamkajšnjega načina življenja, neskončnega poletja, pekoče hrane in nepozabnih dogodivščin.

20. november 2018, Alen Červ: Kolumbija – po sledih Pabla Escobarja in še malce naokrog

Kolumbije se je do nedavnega držal zlovešč sloves nevarne države, ki izhaja iz preteklih desetletij, ko so tamkajšnji vsakdan krojile borbe med narkokarteli, vojsko in gverilskimi milicami. Osrednja figura tega turbulentnega obdobja je bil Pablo Escobar – vodja tihotapcev kokaina, kriminallec, ljubljenec revnih in nekaj časa celo sedmi najbogatejši Zemljan. Na predavanju se bomo seznanili z dediščino boja s tihotapskimi združbami in trenutnim okrevanjem kolumbijskega gospodarstva, ob tem pa ne bo zmanjkalo časa niti za naravne in kulturne znamenitosti, kot so prostrane kavne plantaže, voščene palme, karibske plaže in barvita arhitektura, ki v to južnoameriško državo privabljajo vedno več turistov. Predavatelj bo svoja letošnja opažanja primerjal s stanjem izpred devetih let, ko je Kolumbijo obiskal prvič.

Potopisna predavanja so ob 19. uri v dvorani Zemljepisnega muzeja GIAM ZRC SAZU na Gosposki ulici 16 v Ljubljani, štirikrat spomladi in trikrat jeseni. Pridržujemo si pravico do spremembe programa.

GEOGRAFSKI VEČERI

23. oktober 2018, dr. Lučka Kajfež Bogataj: Ali lahko še ublažimo podnebne spremembe na manj nevarni ravni?

Podnebne spremembe že puščajo vidne sledove v naravnih ekosistemih in slabšajo kakovost življenja prebivalcev vseh celin. Kljub delno spremenjeni globalni energetiki izpusti toplogrednih plinov in njihova vsebnost v ozračju še vedno naraščajo. Pariški sporazum sicer daje upanje, da se bodo trendi v prihodnosti obrnili, vendar še vedno ni povsem gotovo, da bomo podnebne spremembe zadržali na manj nevarni ravni, ki jo označujeta stopnji ogrevanja za 2 oz. 1,5 °C. Kakšen razpon posledic nas torej čaka glede na možne scenarije razvoja družbe? In kakšne ukrepe bi bilo nujno izvesti v naslednjih 10 letih, da se bo na novo podnebje še dalo prilagoditi?

Geografski večeri so ob 19. uri v dvorani Zemljepisnega muzeja GIAM ZRC SAZU na Gosposki ulici 16 v Ljubljani, dvakrat spomladi in dvakrat jeseni. Pridržujemo si pravico do spremembe programa.